

Espoon ja Kauniaisten opettajien ammattiyhdistyksen kannanotto vuoden 2025 budjettiin

Espoo-tarinassa tavoitellaan Suomen johtavan oppimiskaupungin asemaa, jonka oppimistulokset ovat Suomen parhaat perusopetuksessa sekä toisen asteen koulutuksessa. Espoon päättäjät lupaavat vahvistamassaan tarinassa säilyttää perusopetuksen lisätunnit, ns. Espoo-tunnit, vähintään nykytasolla. Oppilaiden oppimista edistetään eriyttämällä sekä riittäväällä oppimisen tuella.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on päättänyt lisätä tunteja suomen kieleen ja kirjallisuuteen sekä matematiikkaan yhteensä kolme vuosiviikkotuntia. Espoossa nämä valtion rahoittamat lisätunnit aiotaan ottaa ns. Espoo-tunneista. Tämä vesittää Espoo-tarinan lupauksen tuntimäärän nykytason säilyttämisestä. Mikäli haluamme edelleen säilyttää oppimistulokset Suomen parhaina, on tärkeää, että jo olemassa olevista Espoo-tunneista ei luovuta.

Oppimisen tuen lakimuutokset ovat valmisteilla. Tuki jaotellaan ryhmä- ja oppilaskohtaisiin tukitoimiin ja se tulee olemaan entistä enemmän ennaltaehkäisevää. Lisäksi tullaan määrittelemään se, kuinka monta tukea tarvitsevaa oppilasta saa olla samalla luokalla yhden opettajan opetettavana. Tämä tarkoittaa sitä, että ryhmäkokoja ei voida kasvattaa, vaan pikemminkin niitä pitäisi pienentää. Jotta oppilaat saavat lain edellyttämän tuen riittävän pienissä ryhmissä, tullaan tarvitsemaan lisää opettajia. Uudistuksia on mahdotonta toteuttaa ilman huomattavaa lisärahoitusta. Päättäjien tulee huolehtia, että valtion myöntämä lisärahoitus kohdistuu tuen toteuttamiseen, eikä valu muualle esimerkiksi tilavuokriin.

Oppilasmäärä Espoossa kasvaa edelleen, erityisesti yläkouluissa ja lukioissa. Suuri osa uusista oppilaista ei puhu äidinkielenään suomea tai ruotsia. Kotouttamisen kannalta erittäin tärkeässä roolissa on opetuskielen oppiminen ja oman äidinkielen vahvistaminen (valmistava opetus ja S2-opetus). Vasta, kun kielitaito ja oppimisvalmiudet ovat riittävät, oppilaat pystyvät etenemään koulupolulla kohti toisen asteen opintoja ja työelämää.

Espoon kestävä tulevaisuus rakentuu koulutuksen avulla. Opetukseen käytettävän määrärahan pitää kasvaa oppilasmäärän kasvaessa huomioiden oppilaiden moninaisuus sekä perusopetuksessa että toisella asteella. Ryhmäkokoja ei voida kasvattaa. Jakotunnit mahdollistavat yksilöllisemmän opetuksen ja tukevat oppilaiden hyvinvointia nykyisen kokoisissa ryhmissä. Resursseilla on turvattava jakotunnit. Tällä hetkellä oppilaisiin käytettävä rahasumma ei riitä näiden toteuttamiseen. Nousevat tilavuokrat, ruokapalvelu- ja puhtaanapitokulut pienentävät opetuksen rahoitusta niin, että oppilaisiin käytettävä rahasumma tosiasiallisesti pienenee.

Espoon tulee huolehtia kelpoisten opettajien saatavuudesta ja pysyvyydestä kilpailukykyisellä palkkauksella, huolehtimalla työolosuhteista ja satsaamalla digitaalisiin oppimisympäristöihin. Myös asianmukaiset ja riittävät koulutilat edesauttavat opettajien pysyvyyttä. Kouluihin kohdistuvia peruskorjauksia ei voida jättää odottamaan talouden nousua. Emmehän halua jälleen joutua turvautumaan kalliisiin hätäväistöihin.

Joka vuosi koulutuksesta halutaan leikata. Voitaikino vihdoin nähdä koulutus kuluerän sijaan investointina tulevaan? Espoo-tarinassa näin jo linjataan. Nyt on aika ryhtyä sanoista tekoihin.

Espoon ja Kauniaisten opettajien ammattiyhdistyksen hallituksen puolesta

Anu Vilkki

EKOAY:n puheenjohtaja